

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0265014 การเรียนรู้ชุมชนเชิงสร้างสรรค์ Creative Community Learning

2. จำนวนหน่วยกิต

3 (2-2-5)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์รัตนา เพ็ชรสูงเนิน

อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์รัตนา เพ็ชรสูงเนิน

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2/2566

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

ห้องเรียน 22212 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

25 มีนาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1) นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน องค์กรประกอบชุมชน โครงสร้างชุมชน
- 2) นักศึกษาเกิดแนวคิดพื้นฐานในการเข้าใจชุมชน
- 3) นักศึกษาสามารถเรียนรู้การปฏิบัติตนในชุมชน และวิธีการศึกษาข้อมูลชุมชนพื้นฐาน
- 4) นักศึกษาสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดี และเจตคติที่ดีกับชุมชน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

รายวิชาการเรียนรู้ชุมชนเชิงสร้างสรรค์ ในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นรายวิชาใหม่ ที่จัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นครั้งแรก

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน องค์กรประกอบชุมชน โครงสร้างชุมชน และแนวคิดพื้นฐานในการเข้าใจชุมชน การเรียนรู้การปฏิบัติตนในชุมชน วิธีการศึกษาข้อมูลชุมชนพื้นฐาน การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน และเจตคติที่ดีกับชุมชน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษด้วยตนเอง
2 ชั่วโมง/สัปดาห์	ไม่มี	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	2 ชั่วโมง/สัปดาห์

3.

จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

จัดให้นักศึกษาพบอาจารย์ประจำรายวิชา เพื่อขอคำปรึกษาและแนะนำสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตามที่อาจารย์ผู้สอนแจ้งให้ทราบในชั้นเรียน

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. มีความรับผิดชอบ	- ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลาและส่งเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. มีคุณภาพ คุณธรรมและ จริยธรรม	- สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์และการวางตัวในสังคมให้เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนการสอน
3. มีการศึกษาค้นคว้าและ เรียนรู้ด้วยตนเอง	- มอบหมายงานให้นักศึกษาได้สืบค้น รวบรวมข้อมูล และสรุปผล การศึกษาเพื่อนำเสนอในชั้นเรียนหรือในระบบออนไลน์
4. มีความสามารถและ ฉลาดในการจัดการ	- มอบหมายงานให้นักศึกษาคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ สรุปผลการ ดำเนินงานและแก้ไขปรับปรุง

1. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) แสดงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ
- 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามระเบียบขององค์กร
- 3) มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 4) รับฟังความคิดเห็นและเคารพสิทธิของผู้อื่นเคารพสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริต
- ให้ความสำคัญของการมีวินัย การตรงต่อเวลา การส่งงานตามกำหนดและความซื่อสัตย์ในการทำ

กิจกรรมหรืองานที่มอบหมาย

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน
- เน้นเรื่องการแต่งกายและการปฏิบัติตนให้เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- สังเกตพฤติกรรมการแต่งกายของนักศึกษา การปฏิบัติตน
- ให้คะแนนการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตรงเวลา และการปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- ประเมินจากผลงาน ผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยพิจารณาเฉพาะด้านที่แสดงออกถึงคุณธรรมจริยธรรม

1.2 ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ตามสาระวิชา
- 2) สามารถวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงตามแนวคิด หลักการ และทฤษฎีของสาระวิชา
- 3) สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ
- 4) สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยบูรณาการศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียน เกิดองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ
- มอบหมายงานกลุ่มให้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกรณีศึกษาและนำเสนอในชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ การประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน รายงานหรือโครงการ
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานและการปฏิบัติตน

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- สามารถใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ตามสารวิชา
- สามารถสังเคราะห์สิ่งที่ดีมีประโยชน์นำมาใช้เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- มอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- ฝึกให้วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันให้เชื่อมโยงกับทฤษฎีและเนื้อหาในบทเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ประเมินตามสภาพจริงจากการปฏิบัติงาน
- สังเกตการนำเสนองาน หรือผลงาน

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปได้
- 3) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 4) มีความสามารถในการวางแผนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม การทำงานแบบร่วมมือ หรือ Brainstorming
- ส่งเสริมการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยจัดอภิปรายหรือเสวนางานที่มอบหมายให้ศึกษา

ค้นคว้า

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ประเมินผลจากผลงาน การนำเสนองาน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์
- 2) สามารถสื่อสารทางการพูด การเขียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้
- 4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและติดต่อสื่อสารได้

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์สถานการณ์สำคัญในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
- มอบหมายงานให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน อภิปราย และเรียบเรียงเป็นรูปเล่มรายงานโดยใช้หลักการเขียนทางวิชาการเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ เน้นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลให้ชัดเจน

- ฝึกทักษะด้านการสื่อสาร

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- สังเกตการนำเสนอผลงาน การสื่อสาร การแสดงความคิดเห็น
- ประเมินจากผลงาน รูปเล่มรายงาน
- ประเมินผลจากการสอบทักษะด้านการสื่อสาร

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

●ความรับผิดชอบหลัก ○ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและ เทคโนโลยีสารสนเทศ				
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	5.4	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป																				
0265014	การเรียนรู้ชุมชนเชิงสร้างสรรค์																			
	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1.แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะรายวิชา บรรยายความสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับการพัฒนาท้องถิ่น คุณลักษณะที่ผู้เรียนต้องเตรียมพร้อมสำหรับรายวิชานี้	4	บรรยาย /สื่อพาวเวอร์พอยด์ สื่อวีดิทัศน์	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
2	ความหมาย ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน	4	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์ มอบหมายงาน สืบค้นข้อมูลชุมชนในประเทศไทย ที่นักศึกษาสนใจ	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
3	องค์ประกอบชุมชน และโครงสร้างชุมชน	4	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์ มอบหมายงาน ศึกษาองค์ประกอบของชุมชนตนเอง	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
4	แนวคิดพื้นฐานในการเข้าใจชุมชน	4	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
5-6	การเรียนรู้ การปฏิบัติตนเองเพื่อการลงพื้นที่เรียนรู้ชุมชน	8	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์ -การถ่ายทอดประสบการณ์ตรงภาคสนาม	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
7-8	กระบวนการศึกษาชุมชน ขั้นตอนการศึกษาชุมชนเบื้องต้น	8	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์ -สื่อวีดิทัศน์	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
สอบกลางภาคการศึกษา 10 คะแนน				
10-11	เครื่องมือในการเรียนรู้ชุมชนเบื้องต้น	8	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
			และการฝึกปฏิบัติ	
14	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน จิตวิทยาการเรียนรู้ชุมชน	4	บรรยาย สื่อพาวเวอร์พอยด์ และการฝึกปฏิบัติ	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
12-13	ลงปฏิบัติการเรียนรู้ชุมชน ภาคสนาม (แบ่งกลุ่มย่อย)	8	ลงภาคสนาม แบ่งกลุ่มย่อย เลือกชุมชน ลงปฏิบัติการ	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
15	ถอดบทเรียนการลงพื้นที่ภาคสนาม	4	ถอดบทเรียน	อ.รัตนาเพชรสูงเนิน
สอบปลายภาคการศึกษา 10 คะแนน				
รวม		45		

2.แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	กิจกรรมการประเมิน (เช่น การเขียนเรียงความ การทดสอบย่อย โครงการงาน กลุ่ม การสอบปลายภาค)	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผลปลายภาค
1	งานที่ได้รับมอบหมาย/กิจกรรมและการเข้าเรียน	ทุกสัปดาห์	30
2	สอบกลางภาค	9	10
3	ทุกข้อ	สอบปลายภาค	16	10
4	กิจกรรมเรียนรู้ภาคสนาม และถอดบทเรียน	12-13	50

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารหลัก

สนธยา พลศรี.(2547) .ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน .พิมพ์ครั้งที่ 5 ,กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2525). การพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2,กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.

พัชรินทร์สิริสุนทร. (2550). ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ : แนวคิด เทคนิคและกระบวนการ. กรุงเทพฯ. :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ให้ นศ.ทำแบบประเมินความพึงพอใจในรายวิชาตามจุดประสงค์ของรายวิชา โดยใช้ระบบสารสนเทศ google form ในสัปดาห์สุดท้าย

2.กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์ของผู้สอนโดยจัดวิธีการประชุม สัปดาห์สุดท้าย

3.การปรับปรุงการสอน

- นำผลประเมิน และการถอดบทเรียนมาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงการสอน

4.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ทวนสอบแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยการสัมภาษณ์ผู้เรียนแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เพื่อรายงานคุณภาพผู้เรียน ตาม curriculum mapping ที่ระบุใน มคอ.2

5.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

-นำผลการประเมินการสอน และผลการเรียนของนักศึกษา มาปรับปรุงคุณภาพการสอนทุกๆภาคการศึกษา